

2017 M. ISTORIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIES VERTINIMO INSTRUKCIJA

Pakartotinė sesija

Kiekvieno iš 01–25 klausimų teisingas atsakymas vertinamas 1 tašku.

Kl. nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ats.	B	D	D	D	B	A	A	D	D	B	B	A	D

Kl. nr.	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Ats.	A	A	D	A	C	A	A	D	B	B	B	C

Kandidatas atsakymus į 26–56 klausimus **gali suformuluoti savais žodžiais**. Ar atsakymų turinys yra teisingas, sprendžia egzamino užduoties vertintojai.

Nr.	Atsakymas	Taškai	Vertinimas
26	Seimas. Valstiečių liaudininkų.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
27	Valstiečiams liaudininkams. Socialdemokratams.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
28	Galimi atsakymai: panaikino karo padėtį (stovį); atkūrė (atstatė) žodžio, asmens, sąžinės laisves; atkūrė (atstatė) spaudos laisves; išplėtė asmens ir piliečio teises; užtikrino (garantavo) žmonėms teises būti laisvais ir visateisiais demokratinės Lietuvos piliečiais.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
29	Krikščionys demokratai. Tautininkai.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
30	Galimi atsakymai: negalima buvo panaikinti karo padėties (stovio); negalima buvo suteikti gyventojams laisvės; negalima buvo suteikti spaudos laisvės.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
31	Galimi atsakymai: kritiškai vertino koaliciją; nerėmė tuometinės valdžios (koalicijos); Galimi atsakymai: prieš tai buvusių partijų valdžią	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.

	daugiau kritikavo; krikščionių demokratų valdžią vadino fašistine (blogesne); Gyvenimas buvo sunkesnis viešpataujant „fašistams ir klerikalams“.		
32	Fašistai – tautininkų partija. Klerikalai – krikščionių demokratų partija.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas teisingas atsakymas. <i>Taškas</i> neskiriamas, kai atsakymas nepateiktas arba jis neteisingas.
33	Galimi atsakymai: kviesti priešintis tautininkų ir krikščionių demokratų galimam mėginimui perimti valdžią; kviesti palaikyti esamą valdžią, jei tautininkai ir krikščionys demokratai surengtų perversmą.	1	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
34	Galimi atsakymai: dėl išaugusios kairiųjų partijų įtakos visuomenės politiniame gyvenime; dėl nuolaidų lenkų tautinei mažumai; dėl Katalikų bažnyčios įtakos apribojimo; dėl kariuomenei skiriamų lėšų mažinimo.	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>Trys taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
35	Galimi atsakymai: trūko demokratijos; komunistinės vyriausybės valdymu; rinkimų sistema.	1	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas teisingas atsakymas.
36	Iš Vengrijos turi būti išvesta sovietų kariuomenė. Siekė paremti Lenkijos darbininkus ir studentus, kovojančius už Lenkijos nepriklausomybę.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
37	Galimi atsakymai: siekė Vengrijos neutraliteto; nesijungti nė prie vieno valstybių bloko; palaikyti draugiškus santykius su kaimyninėmis šalimis, SSRS ir kt.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
38	Galimi atsakymai apie vidaus politiką: siekė demokratijos; plačiau išreikšti Vengrijos gyventojų valią; daugiau atsižvelgti į eilinių gyventojų interesus. Galimi šie atsakymai apie užsienio politiką: išsivaduoti iš sovietų (SSRS) įtakos; siekti Vengrijos neutraliteto (visiškos nepriklausomybės).	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
39	Sovietų Sąjunga (sovietų karys) skandina kraujyje Vengriją; Vengrija nesėkmingai priešinasi SSRS	3	<i>Taškas skiriamas</i> , kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.

	<p>agresijai; JTO bando nedrąsiai sulaikyti SSRS agresiją Vengrijoje.</p>		<p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>Trys taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
40	<p>Galimi atsakymai: Sovietų Sąjunga kaltino sukilusius Vengrijos žmones; SSRS kaltino pačius vengrus; kaltino Vakarų valstybes; kaltino kapitalistines (demokratinės) šalis.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
41	<p>Komunistai sudarė Vengrijos revoliucinę darbininkų ir valstiečių vyriausybę.</p> <p>Sudaryta vyriausybė paprašė pagalbos Sovietų Sąjungą ir ji padėjo nuslopinti sukilimą.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
42	<p>Galimi atsakymai: Citata: „<i>Vidaus kontrrevoliucinėms jėgoms pavyko sulipdyti prieš proletariato diktatūrą reakcinį politinį bloką</i>“. Pagrindimas – sukilę vengrai vadinami kontrrevoliucinėmis jėgomis (neigiama prasmė). Citata: „<i>Liaudies demokratijos priešai, pradedant revizionistais sąmokslininkais ir baigiant fašistais</i>“. Pagrindimas – sukilę vengrai buvo už demokratiją (ne prieš), jie vadinami fašistais (jie nebuvo fašistai). Citata: „<i>Tarptautinis imperializmas ruošė smūgį socialistinei Vengrijai</i>“. Pagrindimas – vengrus palaikančios Vakarų šalys buvo įvardijamos kaip Vengrijos priešas.</p> <p>Citata: „<i>Tokiomis sąlygomis tikrieji marksistai-leniniečiai, darbininkų klasės daugumos remiami, neleido žlugti Vengrijoje socializmui</i>“. Paaiškinimas – SSRS remiami komunistai vadinami tikrais marksistais-leniniečiais (teigiama prasmė, nors jie išdavė savo tautiečius); siekiama parodyti, kad komunistus rėmė dauguma darbininkų. Citata: „<i>Vengrijos darbininkai ir valstiečiai, padedami TSRS, sutriuškino kontrrevoliucines jėgas</i>“. Paaiškinimas – bandoma parodyti, kad sukilimą numalšino patys vengrai, o</p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>Trys taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>Keturi taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>

	SSRS tik jiems padėjo“. Iš tikrųjų SSRS karinė intervencija buvo lemiamas veiksnys.		
43	Panašūs požiūriai išreikšti A ir C šaltiniuose. Galimi atsakymai: atsispindi antisovietinės pažiūros; parodytas neigiamas SSRS vaidmuo (politika); matyti, kad vengrai kovoja su SSRS (nepatenkinti SSRS vykdoma politika); išreikšti vengrų laisvės siekiai.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai teisingai nurodyti šaltiniai. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
44	SSRS politikai Vengrijoje oficialiai pritarė Lietuvos Komunistų partijos nariai ir kt. Paaiškinimas – kitokios pozicijos oficialiai jie negalėjo išsakyti, nes būtų pašalinti iš valdžios. Galėjo vertinti neigiamai (kritiškai) – politiniai kaliniai, rezistentai, antisovietiška nusiteikę asmenys. Paaiškinimas – šie žmonės suprato, kad SSRS politika Vengrijoje slopino demokratines teises ir laisves.	4	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>Trys taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai. <i>Keturi taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.
45	I luomas. Jį sudarė įvairaus rango dvasininkai. II luomas. Jį sudarė dvarininkai, bajorai, žemvaldžiai. III luomas. Jį sudarė, miestiečiai, pirkliai, bankininkai, valstiečiai, amatininkai, elgetos.	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai nurodytas luomas ir teisingai apibūdintas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai nurodyti du luomai ir jie teisingai apibūdinti. <i>Trys taškai</i> skiriami, kai nurodyti trys luomai ir jie teisingai apibūdinti.
46	I ir II luomų atstovai turi privilegijuotą padėtį visuomenėje ir nemoka mokesčių. III luomo atstovai neturi jokių teisių ir yra negailestingai engiami I ir II luomų.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
47	Galimi teiginiai: „Turi egzistuoti didelė visuomenės ir turtinės padėties lygybė“; „Vienus paversdama kitų vergais“. Karikatūroje pavaizduota, kad I ir II luomų atstovai engia trečiojo luomo atstovus.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
48	D šaltinio. B šaltinyje kalbama apie turtinę lygybę, o Napoleono kodekse deklaruojama nuosavybės teisė.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.

49	<p>Galimi atsakymai: Nuversta absoliutinė monarchija. Įvertinimas – Prancūzijoje buvo sudarytos sąlygos demokratiškesniam valdymui. Panaikinta luominė sistema. Įvertinimas – sudaryta galimybė visiems piliečiams dalyvauti šalies politiniame gyvenime. Galutinai panaikinta feodalinė sistema. Įvertinimas – sudarytos sąlygos kapitalistinės sistemos įgyvendinimui. Priimta „Žmogaus ir piliečio teisių deklaracija“. Įvertinimas – garantavo pagrindines piliečio teises visuomenėje. Prancūzija įsivėlė į ilgalaikius karus. Įvertinimas – karai su Europos valstybėmis pareikalavo milžiniškų lėšų ir žmonių aukų. Įvesta jakobinų diktatūra. Įvertinimas – šalyje buvo įvesta teroro politika, kuri padarė didelę žalą revoliucijos propaguotoms pažangioms idėjoms.</p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>Trys taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>Keturi taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>
50	<p>Galimi atsakymai: Jogaila įsipareigojo priimti katalikų tikėjimą; Jogaila pažadėjo suvienyti visas Lenkijos žemes; grąžinti iš Lenkijos pagrobtus belaisvius; Lietuvos ir Rusijos žemes prijungti prie Lenkijos.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
51	<p>Galimi atsakymai: vesti karalaitę Jadvygą; tapti Lenkijos karaliumi; suvienyti LDK ir Lenkijos karines jėgas kovai prieš ordiną.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
52	<p>Priimti krikščionybę iš Ordino.</p> <p>Nenorėta visiems laikams prarasti Žemaitiją ir kitas LDK žemes.</p> <p>Priimti krikščionybę iš Maskvos.</p> <p>Suprasta, kad stačiatikybės priėmimas nebūtų sustabdęs Ordino puolimą.</p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>Trys taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>Keturi taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>
53	<p>B šaltinyje minima privilegija buvo suteikta Jogailos LDK krikšto metu. C šaltinyje minima privilegija buvo suteikta Vytauto, nes Žemaitija atgauta tik po Žalgirio mūšio.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>

54	<p>Apsikrikštijusiems bajorams.</p> <p>Vilniaus miestiečiams.</p> <p>Luominės visuomenės formavimasis.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>Trys taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
55	<p>Galimi atsakymai: LDK krikščionybė plito iki oficialaus krikšto priėmimo.</p> <p>Lietuvoje kūrėsi krikščioniškos vienuolijos.</p> <p>Buvo įsteigtos dvi vyskupijos: Vilniaus ir Medininkų (Varnių).</p> <p>LDK veikė įvairūs vienuolių ordinai: pranciškonų, dominikonų, benediktinų ir kt.</p> <p>Daugiausia parapijų buvo įsteigta šalia vyskupysčių centrų.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>Trys taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
56	<p>Galimi šie atsakymai: Lietuva susijungė su Lenkija. Jogaila tapo Lenkijos karaliumi. Lietuva priėmė krikščionybę. Kartu su Lenkija Lietuva galėjo tęsti kovas prieš Ordiną. Netiesiogiai prasidėjo polonizacijos procesas. Didėjo Lenkijos įtaka Lietuvos politiniam gyvenimui.</p> <p>Atsivėrė galimybės naudotis Europos kultūros laimėjimais. Sustiprėjo Lietuvos tarptautinis saugumas.</p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>Du taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>Trys taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>Keturi taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>